


# Beleid Natuur & Biodiversiteit

2024

A close-up photograph of a bee on a daisy flower. The bee is positioned on the yellow center of the flower, facing left. The daisy has white petals and a bright yellow center. In the background, several other daisy flowers are visible, but they are out of focus. The overall scene is brightly lit, suggesting a sunny day in a field.

# Inhoudsopgave

<b>Introductie</b>	<b>3</b>
<b>Visie op biodiversiteit</b>	<b>5</b>
<b>Natuur- &amp; Biodiversiteitsbeleid in een oogopslag</b>	<b>8</b>
Wat willen we bereiken?	8
<b>Natuur- &amp; Biodiversiteitsbeleid nader toegelicht</b>	<b>9</b>
Waar staan we nu?	9
Wat gaan we doen?	9

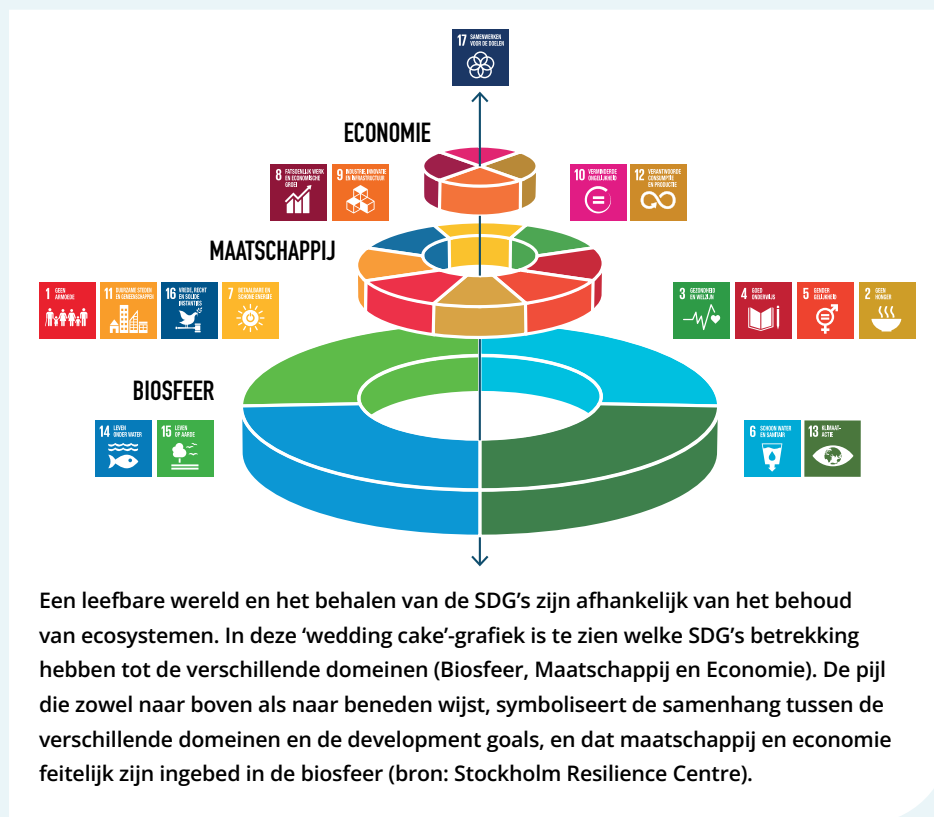
# Introductie

Biodiversiteit, ofwel soortenrijkdom, is waaruit onze natuurlijke wereld bestaat. Het omvat alle soorten planten, dieren en micro-organismen. Al deze soorten werken samen in een ecosysteem en zorgen zo voor evenwicht in de natuur. De Verenigde Naties Conventie voor Biologische Diversiteit (CBD) uit 1992 omschrijft biodiversiteit als: 'de variabiliteit in organismen uit de gehele wereld, waaronder terrestrische, mariene en andere aquatische ecosystemen en de ecologische verbanden waar ze deel van uitmaken; de diversiteit betreft de variatie binnen soorten (genen), tussen soorten en tussen ecosystemen.

Onze natuur holt achteruit. Volgens het laatste Living Planet Report uit 2022 is de populatiegrootte van vissen, vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen sinds 1970 met wel 69% afgenomen. Over de hele wereld worden gewervelde dieren en insectenbestuivers met uitsterven bedreigd, 75% van het land is aanzienlijk veranderd, 32% van de bossen is verloren en in de afgelopen 30 jaar zijn we al de helft van ons koraal<sup>1</sup> kwijtgeraakt.

Dat is een ernstig milieuprobleem. En dat milieuprobleem heeft grote impact op ons welzijn, want met de achteruitgang van ecosystemen worden ook de ecosystemediensten, - waarvan ons persoonlijke leven en onze economie afhankelijk zijn - sterk bedreigd.<sup>2</sup> Bijna alle bedrijven zijn voor hun producten of diensten in meer of mindere mate afhankelijk van natuurlijke hulpbronnen als water, planten, energie en materialen. Afname van de biologische diversiteit zal leiden tot verdere economische verstoringen en baanonzekerheid in wereldwijd belangrijke sectoren zoals landbouw, aquacultuur en visserij. Het verlies aan natuur vormt zodoende ook een directe bedreiging voor alle economische activiteiten wereldwijd en onze vooruitgang bij het bereiken van verschillende duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de VN.

Verandering van landgebruik is wereldwijd de grootste veroorzaker van deze achteruitgang. Verschillende oorzaken van biodiversiteitsverlies komen samen in de manier waarop wij voedsel, consumentenproducten en kleding (katoen) consumeren



Een leefbare wereld en het behalen van de SDG's zijn afhankelijk van het behoud van ecosystemen. In deze 'wedding cake'-grafiek is te zien welke SDG's betrekking hebben tot de verschillende domeinen (Biosfeer, Maatschappij en Economie). De pijl die zowel naar boven als naar beneden wijst, symboliseert de samenhang tussen de verschillende domeinen en de development goals, en dat maatschappij en economie feitelijk zijn ingebed in de biosfeer (bron: Stockholm Resilience Centre).

- 1 Bron: IPBES (2019), Het wereldwijde beoordelingsrapport over biodiversiteit en ecosystemediensten
- 2 Ecosystemediensten zijn de bijdragen van ecosystemen aan de mens. [Bron: Ecosystemediensten \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl)



en produceren.<sup>3</sup> In het huidige tempo van lineair produceren en consumeren van voeding tegen bodemprijzen ligt er een eenzijdige focus op het produceren van veel producten tegen lagere kosten. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de eindigheid van de natuurlijke hulpbronnen en ecosystemendiensten die bedrijven gratis uit de natuur halen. Er wordt veelvuldig en intens gebruik gemaakt van kunstmest, pesticiden, niet hernieuwbare energiebronnen, en niet-duurzame vormen van landgebruik waardoor monoculturen ontstaan, land en water worden vergiftigd en biodiversiteit sterk wordt aangetast.<sup>4</sup>

Sommige sectoren hebben een grotere invloed op biodiversiteit dan anderen. Een aantal sectoren springt eruit, zoals consumenten goederen (voedselketen), industrie, energie en mijnbouw. ABP heeft als doel om met haar beleggingsbeleid bij te dragen aan een economie die opereert binnen de ecologische grenzen van de aarde.<sup>5</sup> Een economie die deze grenzen niet respecteert is in onze optiek niet een duurzame langetermijn economie. De huidige vorm van produceren en consumeren houdt onvoldoende rekening met de ecologische grenzen van de aarde en is daarom niet langer te verenigen met een duurzame economie. We vinden dat bedrijven en financiële instellingen zich moeten aanpassen en leiderschap moeten tonen op weg naar een duurzame economie met respect voor de ecologische grenzen van de aarde.

Het Natuur- & Biodiversiteitbeleid is onderdeel van het Duurzaam en Verantwoord Beleggingsbeleid en moet in samenhang worden gezien met het Klimaatbeleid van ABP. In dit Natuur & Biodiversiteitsbeleid deelt ABP haar plannen om verdere stappen te zetten om biodiversiteitsverlies tegen te gaan en bij te dragen aan oplossingen. We beschrijven eerst onze visie op natuur en biodiversiteit, daarna waar we vandaan komen om vervolgens uitgebreider in te gaan op wat we willen bereiken en hoe we dat willen doen.

---

3 Bron: [Facts about the nature crisis | UNEP - UN Environment Programme](#)

4 Bron: [www.unep.org/news-and-stories/press-release/our-global-food-system-primary-driver-biodiversity-loss](http://www.unep.org/news-and-stories/press-release/our-global-food-system-primary-driver-biodiversity-loss)

5 [www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html](http://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html)

## Visie op biodiversiteit

De beleggingen van ABP hebben impact op natuur en biodiversiteit. Onze beleggingen dragen, als onderdeel van de economie, verder bij aan de achteruitgang. Omgekeerd hebben de achteruitgang van natuur en biodiversiteit en de daaruit voortvloeiende systeem- en transitie risico's impact op de beleggingen van ABP. Om onze deelnemers een goed pensioen te kunnen bieden beleggen wij de premie die zij inleggen. Dat levert rendement, en dus een hoger pensioen op, maar gaat tegelijkertijd gepaard met risico's. Biodiversiteitsverlies is een van de grootste systeemrisico's (die effect hebben op de hele markt) waar wij mee geconfronteerd worden. Om het pensioen van onze deelnemers te beschermen willen wij financiële risico's ten gevolge van biodiversiteitsverlies zo goed mogelijk in kaart brengen en waar mogelijk reduceren.

Binnen onze rol en verantwoordelijkheid willen we onze invloed zo gebruiken dat onze beleggingen geen schade meer doen aan natuur en biodiversiteit. Tegelijkertijd willen we, waar dat kan, bijdragen aan volledig herstel van natuur en biodiversiteit. Kortom, we willen de positieve impact van onze beleggingen vergroten en de negatieve impact verminderen.

Onder onze deelnemers bestaat groot draagvlak voor natuur en biodiversiteit als focusthema voor verantwoord beleggen. 69% van onze deelnemers geeft aan achter de keuze van ABP te staan voor natuur en biodiversiteit als focusthema.<sup>6</sup>

Het meten van de effecten op biodiversiteit van bedrijven en beleggingen is nog volop in ontwikkeling. We hebben echter geen tijd om te wachten tot standaarden en data geperfectioneerd zijn met het nemen van maatregelen. Het is op dit moment wel degelijk mogelijk om biodiversiteitsrisico's en -impact in kaart te brengen en te mitigeren. Tegelijkertijd blijven we bijdragen aan verdere standaardontwikkeling. Wij zullen in de toekomst ons beleid blijven aanscherpen op basis van verbeterde databeschikbaarheid, nieuwe algemeen geaccepteerde standaarden of voortschrijdend inzicht.

ABP richt zich in haar beleid op de belangrijkste oorzaken van natuur en biodiversiteitsverlies zoals geïdentificeerd door IPBES<sup>7</sup> en dan met name op de 4 oorzaken waarop we als belegger de meeste invloed op hebben. Dat zijn:

1. Veranderingen in landgebruik (bv. ontbossing en conversie van andere ecosystemen),
2. Gebruik en uitputting van ecosystemen en soorten (bv. Aantasting van bodemvruchtbaarheid, watergebruik en ook overbevissing),
3. Klimaatverandering en
4. Vervuiling van land, water en oceanen (plastic, afval, uitstoot van gevaarlijke stoffen).

Daarnaast onderschrijft ABP het belang van dierenwelzijn. Dieren worden op grote schaal gebruikt voor de productie en consumptie van voedsel, bont en leer en worden ook verwerkt in de farmaceutische industrie. Hierbij wordt niet voldoende rekening gehouden met het belang van dierenwelzijn. Bedrijven met een groot risico op dierenwelzijnsaantastingen zijn vaak ook veroorzakers van andere negatieve effecten op mens en milieu, zoals biodiversiteitsverlies, ontbossing en milieuvervuiling.<sup>8</sup>

De doelen voor ons Natuur & Biodiversiteitsbeleid baseren we op het uitgangspunt van een duurzame economie. Dat is een economie die produceert wat nodig is, maar niet ten koste gaat van mensen, samenlevingen en de aarde. Meer concreet sluiten

---

6 Onderzoek uitgevoerd door Motivaction onder de deelnemers van ABP, in 2023.

7 Bron: IPBES (2019), Het wereldwijde beoordelingsrapport over biodiversiteit en ecosysteemdiensten.

8 Bron: [Pensioenfederatie: 20220531 Dierenwelzijn \(verdieping\).pdf](#)





we zoveel mogelijk aan bij het Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework<sup>9</sup> en de koers die in Nederland en Europa door de wetgever is ingezet, bijvoorbeeld d.m.v. de EU-strategie from Farm to Fork, de EU Taxonomy, het EU actie-plan voor een circulaire economie en de Nederlandse doelen voor de eiwittransitie.

In een duurzame economie opereren bedrijven en financiële instellingen vanuit een langetermijnperspectief en creëren ze waarde door natuurlijke hulp-bronnen te behouden en te versterken. Ook hebben ze oog voor de natuurlijke en sociale omgeving waarin ze opereren en de ecosystemen waarvan ze afhankelijk zijn. In een duurzame economie maken bedrijven nog steeds gebruik van ecosysteem diensten, maar blijven wereldwijde consumptie- en productieprocessen binnen de grenzen van de aarde.<sup>10</sup> Hiertoe worden meer plantaardige eiwitten en minder dierlijke eiwitten geproduceerd en geconsumeerd en worden dieren waardig behandeld. Een duurzame economie is zeker ook een circulaire economie<sup>11</sup> waarin er minder afval ontstaat en minder grondstoffen uit de natuur worden gehaald.

Bij een duurzame economie horen ook eerlijke prijzen. Negatieve effecten op mens en milieu horen aan bedrijven te worden doorbelast. Zo wordt innovatie gestimuleerd en komen de kosten van negatieve effecten daar te liggen waar ze horen. Bedrijven die niet kunnen bestaan zonder deze negatieve effecten af te wentelen, hebben geen bestaansrecht in een duurzame economie.

---

9 COP15: [Final text of Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework | Convention on Biological Diversity \(cbd.int\)](#)

10 [www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html](http://www.stockholmresilience.org/research/planetary-boundaries.html)

11 In een circulaire economie ontstaat er minder afval en worden er minder grondstoffen gebruikt door van producten af te zien, door hergebruik en reparatie en het sluiten van kringlopen. Eindige grondstoffen worden vervangen door hernieuwbare grondstoffen of alternatieve primaire grondstoffen met minder impact op natuur en biodiversiteit.



# Natuur- & Biodiversiteitsbeleid in een oogopslag

## Wat willen we bereiken?

- **Visie 2050:** In lijn met het Kunming-Montreal Global Biodiversity Agreement willen wij dat mensen en natuur in 2050 in harmonie met elkaar leven. Daarvoor moet biodiversiteit gewaardeerd, geconserveerd, hersteld en verstandig gebruikt worden. Ecosysteemdiensten moeten behouden blijven. ABP wil daar doormiddel van verduurzaming van de beleggingsportefeuille aan bijdragen.
- **Doelstellingen voor 2030:**
  - **Beleggingsportefeuille draagt bij aan het stoppen en terugdraaien biodiversiteitsverlies**

ABP wil haar kapitaal actief inzetten om een bijdrage te leveren aan het terugdraaien van natuurverlies en een volledig herstel van de biodiversiteit, in lijn met het Kunming-Montreal Global Biodiversity Agreement. Om daar te komen moeten wij, én de bedrijven waarin we beleggen, inzicht krijgen in de afhankelijkheden, risico's, en impact van onze beleggingen op de wereld en vice-versa. Daarvoor willen we eind 2023 een eerste beeld van de biodiversiteitsimpact van onze portefeuille hebben. Daarbij willen we dat vanaf 2024 die impact gaat dalen door engagement en beleggingsbeslissingen in onze portefeuille. Daarover gaan we rapporteren.
  - **Geen ontbossing meer in de beleggingsportefeuille**

Wij willen dat bedrijven met een hoog ontbossingsrisico zich uiterlijk in 2025 committeren aan 'géén ontbossing' (zero deforestation)<sup>12</sup>. Uiterlijk in 2030 willen we ontbossing door bedrijven in onze beleggingsportefeuille stoppen, in lijn met de Glasgow Declaration on Forests . Daarmee dragen wij bij aan het uitbannen van ontbossing in de reële economie. In 2024 willen we de definitie van géén ontbossing concreet maken en gaan onderzoeken hoe we onze huidige en

toekomstige prestaties ten aanzien van deze doelstelling kunnen meten en gaan rapporteren.

- **€10 miljard investeren in biodiversiteit, waarvan €1 miljard impactinvesteringen**

We willen niet alleen onze negatieve invloed en de risico's voor onze portefeuille beperken, maar ook oplossingen mede financieren. Daarom stellen we onszelf tot doel om in 2030 €10 miljard te beleggen in de aan biodiversiteit gerelateerde SDG's, waarvan € 9 miljard Sustainable Development Investments (SDI's)<sup>13</sup> en €1 miljard impactinvesteringen waarvan we de bijdrage aan de transitie kunnen kwantificeren. Dat is een ambitieus doel. De mogelijkheden voor deze investeringen zijn nog zeer beperkt. Daarom willen we een rol spelen in het ontwikkelen van de mogelijkheden om hier als financier aan bij te dragen.

---

12 Ontbossing kan niet losgezien worden van het huidige voedselproductie- en landbouwsysteem. Zet wordt er grotendeels door veroorzaakt. Een van de grootste oorzaken van ontbossing in tropische gebieden is de grote vraag uit Europa naar palmolie, soja voor veevoer en cacao. Het bestrijden van ontbossing, zonder de achterliggende oorzaken in het huidige voedsel productie en landbouwsysteem aan te pakken, is niet meer dan symptoombestrijding.

13 SDI's zijn investeringen in bedrijven en projecten die bijdragen aan de SDGs.



# Natuur- & Biodiversiteitsbeleid nader toegelicht

## Waar staan we nu?

In onze beleggingsportefeuille hanteren we biodiversiteitscriteria voor sectoren waar biodiversiteitsrisico's kunnen spelen. We letten op de volgende zaken:

- Management: We verwachten dat de verantwoordelijkheid voor milieu en biodiversiteit duidelijk binnen het management is verankerd.
- Doelstellingen: We verwachten van bedrijven in bepaalde sectoren dat ze doelstellingen hebben voor verantwoord waterverbruik en het gebruik van gecertificeerde grondstoffen
- Prestaties: We verwachten van bedrijven in bepaalde sectoren dat ze emissies reduceren en verantwoord waterverbruik hanteren.
- Risico management: We stellen extra eisen aan producenten van soja, rundvlees en palmolie om ontbossing te voorkomen.
- Betrokkenheid bij incidenten: we monitoren alle ondernemingen op hun betrokkenheid bij natuur- en biodiversiteit gerelateerde incidenten.

ABP beoordeelt alle nieuwe beleggingen in illiquide markten, zoals vastgoed, infrastructuur en natuurlijke grondstoffen op relevante ESG-risico's. We leggen afspraken vast om passende maatregelen te nemen als er (mogelijk) sprake is van negatieve impact op natuur en biodiversiteit. Daarbij maken we steeds meer gebruik van locatie- specifieke data om de aanwezigheid van beschermde natuur of bedreigde soorten rond de locaties van onze beleggingen in kaart te brengen.

Eerder heeft ABP een aantal thematische engagement trajecten ondernomen, waaronder engagement gericht op producenten van palmolie (t/m 2020) en een 'duurzame voedselvoorziening' (t/m 2022). De resultaten van deze engagement en de ervaring die daarmee is opgedaan, zijn gebruikt als bouwstenen voor dit biodiversiteitsbeleid.

Naast het verminderen van de negatieve impact van beleggingen op natuur en milieu, zoekt ABP naar investeringen met een positieve impact op biodiversiteit. Zo belegt ABP in duurzame bosbouw, bedrijven die alternatieven ontwikkelen voor plastics, en in groene obligaties waarmee geld wordt opgehaald voor de financiering van natuurherstel of regeneratieve landbouw.

De achteruitgang van biodiversiteit en natuur kan leiden tot financiële risico's in de beleggingsportefeuille. Waar mogelijk brengen we deze in kaart. De beoordeling van risico's en het in kaart brengen van natuur-gerelateerde afhankelijkheden is echter nog volop in ontwikkeling.

ABP maakt, soms via haar vermogensbeheerder APG, deel uit van verschillende sectorinitiatieven op het gebied van biodiversiteit. Op die manier kunnen we invloed en expertise bundelen. Voorbeelden van initiatieven waarbij wij of onze vermogensbeheerder is aangesloten, zijn: Taskforce for Nature related Financial Disclosures (TNFD), Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF), DNB Working Group on Biodiversity, Finance for Biodiversity Pledge, Cambridge Systemic Risk Initiative and World Economic Forum Biodiversity Finance Initiative.

## Wat gaan we doen?

We maken keuzes om onze doelen te bereiken. Die keuzes gaan over waar ABP in belegt, hoe we als actieve aandeelhouder omgaan met de invloed die we hebben en hoe we gaan investeren in herstel van biodiversiteit en oplossingen voor biodiversiteitsvermindering. Bij het maken van keuzes maken we onderscheid tussen de bedrijven die kunnen en willen veranderen, en de bedrijven die dat niet kunnen of niet willen.

## Waar we in beleggen

ABP is een langetermijnbelegger. Dat betekent dat we willen beleggen in activiteiten die passen in een duurzame economie. Voor de toets baseren we ons op feiten en wetenschappelijk onderzoek. We nemen de input van deskundigen mee en we wegen de voorkeuren van onze deelnemers mee.

- Van bedrijven met grote impact op biodiversiteit eisen we adequate actie en beleid om deze impact te verminderen. Die ondernemingen lopen een groot transitierisico: als wetgeving ondernemingen zou dwingen duurzaam te opereren, worden deze ondernemingen hard geraakt. Het risico om in dergelijke bedrijven te beleggen is te groot, zeker op lange termijn. In de toekomst willen we dat deze bedrijven:
  - biodiversiteitsrisico's, effecten en afhankelijkheden in kaart brengen en daarover rapporteren;
  - Doelen stellen om de negatieve impact op biodiversiteit te verminderen;
  - plannen publiceren en implementeren om die doelen te halen;
  - aantoonbaar vooruitgang rapporteren.
- We beleggen niet meer in bedrijven die in ernstige mate schade toebrengen aan natuur en biodiversiteit:
  - Bedrijven die betrokken zijn bij ernstige natuur gerelateerde controverses;
  - Bedrijven die betrokken zijn bij activiteiten met ernstige risico's voor het dierenwelzijn waarvoor een redelijk alternatief bestaat: bont;
  - Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van niet-biologische pesticiden;
  - Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van plastics voor éénmalig gebruik.
- Bedrijven in sectoren of producten met een hoog risico voor natuur & biodiversiteit zijn alleen belegbaar als aan bepaalde eisen voldaan is:
  - Bedrijven met een hoog ontbossingsrisico (vlees, cacao, koffie, palmolie, veevoer, papier en bosproducten): moeten een sterk beleid hebben om ontbossing tegen te gaan;
  - Bedrijven met een hoog dierenwelzijn risico (vlees en andere dierlijke proteïne):

moeten een sterk beleid hebben om dierenwelzijn te borgen;

- Bedrijven die dierentesten uitvoeren: dierproeven vereisen dat bedrijven een dierproefbeleid of -programma hebben voor hun (niet-)farmaceutische testactiviteiten. In eerste instantie zijn de verwachtingen voor farmaceutische testen eenvoudiger vanwege de essentiële aard van de producten;
  - Bedrijven actief in metalen en mijnen: moeten goede klimaat-, biodiversiteits- en (mijnbouw)afval programma's hebben.
- Meer beleggen: We beleggen meer in bedrijven die bijdragen aan natuur herstel en bedrijven die de transitie van de voedsel keten kunnen versnellen.

We zullen periodiek evalueren waar we onze verwachtingen kunnen aanscherpen.

Dit baseren we onder andere op een meer volledig beeld van de biodiversiteitsimpact in onze portefeuilles en op basis van voortschrijdende inzichten en beschikbaarheid van informatie.

## Hoe we onze invloed gebruiken

We helpen bedrijven die de transitie kunnen en willen maken, door met ze in gesprek te gaan. We engagen met bedrijven op basis van de (sectorspecifieke) verwachtingen die we hebben opgesteld voor onze beleggingsportefeuille.

Dat gesprek is niet vrijblijvend. Als ondernemingen niet voldoende bewegen, escaleren we de dialogen. Dan zullen we onze onvrede laten zien door in ons stemgedrag op aandeelhouders-vergaderingen, bijvoorbeeld door tegen de benoeming van bestuurders te stemmen, relevante resoluties te steunen of (mede)in te dienen. We stemmen tegen de herbenoeming van de voorzitter van de raad van commissarissen of het bestuur bij bedrijven in hoog-risicosectoren voor biodiversiteitsverlies die geen passend beleid hebben. Brengt ook escalatie geen verandering teweeg, dan kunnen we uiteindelijk onze beleggingscriteria verder aanscherpen.

ABP wil haar invloed ook gaan gebruiken om de inrichting en transparantie van de gehele markt waarin bedrijven en financiële instellingen opereren te veranderen. Dit doet ABP door middel van gesprekken met beleidsmakers en toezichhouders, beursentiteiten en sectororganisaties. Hierbij oefent ABP invloed uit op relevante

wet- en regelgeving of op de ontwikkeling en/of implementatie van standaarden voor duurzame bedrijfsvoering.

ABP richt zich daarnaast voor haar engagement programma specifiek op hervormingen binnen het voedselsysteem. De gevraagde transitie in de voedselproductie is groot en complex. Voedingsbedrijven zullen moeten veranderen en nieuwe manieren ontwikkelen om de productiviteit te verbeteren en de voedselproductie koolstofvrij, ontbossingsvrij en verspillingvrij te maken en eiwitten efficiënter en diervriendelijker te produceren. Daarnaast is het belangrijk om snel het veelvuldig en intensief gebruik van kunstmest, pesticiden, energie, water en niet-duurzame vormen van landgebruik te minimaliseren zodat ecosystemen niet meer worden aangetast. Al deze transities houden onderling verband, moeten gelijk worden nagestreefd en op manieren die elkaar aanvullen en versterken. Daarom gaan we intensieve dialogen voeren met bedrijven actief in de verpakte-voedingsproducenten, supermarkten en andere voedselbedrijven binnen Nature Action 100 verband. We zullen periodiek evalueren in welke andere sectoren en op welke thema's we gericht engagement willen voeren.

Stemmen is een integraal onderdeel van het beleid ABP verwacht van bedrijven met een (potentieel) hoge impact op biodiversiteitsverlies dat zij maatregelen nemen om hun negatieve impact te verkleinen. In ons stembeleid richten we ons op bedrijven in hoogrisicosectoren. Dit betekent dat we stemmen tegen de herbenoeming van de voorzitter van de Raad van Commissarissen/ het niet-uitvoerend bestuur bij:

- bedrijven actief in vlees(verwerking), cacao, koffie, papier, palmolie, soja en bosbouw die geen beleid hebben om ontbossing tegen te gaan;
- farmaceutische bedrijven die geen 3R-beleid hebben om dierproeven te vervangen door proeven zonder dieren, te verminderen waar mogelijk of te verbeteren om het ongemak voor de dieren te voorkomen (3V-methoden);
- mijnbouwbedrijven die geen sterk milieumanagementsysteem hebben.

### Hoe we investeren in oplossingen voor biodiversiteitsproblemen

We willen niet alleen onze negatieve invloed en de risico's voor onze portefeuille beperken, maar ook oplossingen mede financieren. Daarom stellen we onszelf tot doel om in 2030 €10 miljard te beleggen in de aan biodiversiteit gerelateerde SDG's.

Dat is een ambitieus doel. De mogelijkheden voor deze investeringen zijn nog zeer beperkt. Daarom willen we een rol spelen in het ontwikkelen van de mogelijkheden om hier als financier aan bij te dragen.

ABP is medeoprichter van het SDI Asset Owner Platform dat beleggers in staat stelt meer te investeren in bedrijven en projecten die bijdragen aan de SDGs. Dit noemen we Sustainable Development Investments SDI's. Van de EUR 10 miljard die wordt geïnvesteerd in biodiversiteit verwachten wij EUR 9 miljard in dit type beleggingen te investeren. Er is geen vastgesteld SDI-framework voor biodiversiteit, maar er zijn wél verschillende SDG's die verband houden met het behoud van natuur en biodiversiteit. Dat geldt zeker voor de SDG's die direct gelinkt zijn aan de biosfeer<sup>14</sup>, maar ook beleggingen die bijdragen aan verantwoord consumeren en produceren.<sup>15</sup>

Daarnaast wil ABP 1 miljard investeren in oplossingen voor biodiversiteitsproblemen met een positieve en meetbare impact op het herstel van natuur en biodiversiteit en/of de transitie naar duurzame economie met respect voor ecologische grenzen. Net als bij andere investeringen, doen we deze investeringen met het oog op het rendement dat nodig is voor een goed pensioen.

Denk bijvoorbeeld aan investeringen in duurzame bosbouw en alternatieven voor vleesconsumptie, maar ook natuur-inclusief bouwen, met behoud van of zelfs toevoeging van biodiversiteit. Verder zijn duurzame verpakkingsmaterialen, zoals afbreekbare biologische verpakkingen, nodig om vervuiling van het milieu door bijvoorbeeld microplastics tegen te gaan.

Om meetbaar impact te maken wil ABP het accent leggen op illiquide beleggingscategorieën zoals: infrastructuur, vastgoed en private equity. We investeren in private equity omdat we ook in de vroege fases van nieuwe bedrijven willen investeren om de transitie aan te jagen.

---

14 SDG 15: life on land, SDF 14, life below water, SDG 6 clean water and sanitation, 1SDG 3 climate action

15 SDG 12: : responsible consumption and production



### *Biodiversiteitsvoetafdruk en blootstelling aan biodiversiteitsimpact en afhankelijkheden*

Het is belangrijk dat zowel financiële instellingen en de bedrijven waarin ze beleggen metingen doen naar hun belangrijkste ecologische impact en afhankelijkheden van de natuur. Alleen zo kunnen we inzichtelijk maken of en hoe we opereren met respect voor de ecologische grenzen van de aarde.

We hebben eind 2023 voor het eerst de impact van onze portefeuille op biodiversiteit in kaart gebracht, door middel van een biodiversiteitsvoetafdruk. De methode daarvoor blijven we de komende jaren verbeteren.. Door biodiversiteitsimpact in kaart te brengen, kunnen we monitoren en beoordelen welke resultaten ons beleid hebben gehad.

Via het meten van de biodiversiteitsvoetafdruk in onze portefeuille, krijgen we in beeld wat de effecten zijn die gerelateerd zijn aan onze beleggingen. Er zijn nog geen uniforme methode en indicatoren beschikbaar, maar een voetafdruk geeft ons wel een eerste beeld van de impact van onze beleggingen op de biodiversiteit. Dat zal vooral voor liquide beleggingen en een beperkt aantal illiquide beleggingen mogelijk zijn. We zullen bijdragen aan standaardontwikkeling om dit op een uniforme en betrouwbare manier te meten.

Naast de voetafdruk, maken we gebruik van externe datasets zoals ENCORE en Trase.earth om ons te informeren of we ons richten op de juiste kwesties in de verschillende sectoren. Dit stelt ons verder in staat om de focus (industrieën, oorzaken van biodiversiteitseffecten, oorzaken, natuurafhankelijkheden) te verfijnen en ons helpen onze instrumenten in te zetten op die plaatsen waar ze het meeste effect hebben. Voor directe investeringen waarvan locatiegegevens beschikbaar zijn, zullen we gebruik maken van geospatiale<sup>16</sup> data om biodiversiteitsrisico's in kaart te brengen en adequate maatregelen te nemen in onze beleggingsbeslissingen. Al deze instrumenten en analyses geven inzicht in onze negatieve impact,

---

<sup>16</sup> Tijd specifieke data die gelinkt is aan een specifieke locatie op het aardoppervlak.

onze risico's en afhankelijkheden in de portefeuilles en stellen ons in staat om opvolging te geven aan de afspraken in het Kunming-Montreal Akkoord.<sup>17</sup>

Via het experimenteren en verder ontwikkelen van heatmaps, wordt steeds duidelijker waar in onze portefeuille zich de meeste biodiversiteitsrisico's en afhankelijkheden bevinden.

Over zowel de voetafdruk en de heatmap metingen willen we rapporteren, inclusief de beperkingen die de metingen nog kennen. Ondertussen blijven we zoeken naar mogelijkheden tot verbetering van de meetinstrumenten, rapportages én sturingsinstrumenten.

### *Samenwerking*

De integratie van biodiversiteit in de financiële beleggingsketen, de beschikbare data over biodiversiteit en dierenwelzijn en het kennisniveau over deze thema's in de markt zijn nog volop in ontwikkeling. Daarom wil ABP bijdragen aan initiatieven die deze onderwerpen in de financiële sector verder brengen, en het voor ABP en anderen beter mogelijk maakt op natuur, biodiversiteit en dierenwelzijn te sturen. ABP wil in de komende jaren blijven bijdragen aan initiatieven op het gebied van natuur, biodiversiteit en dierenwelzijn om daarmee verantwoordelijkheid te nemen binnen het financiële ecosysteem. Naast de initiatieven waarin ABP al actief is, zoals TNFD, PBAF en DNB working group on Biodiversity, heeft ABP in 2023 ook de Finance for Biodiversity Pledge ondertekend. Daarnaast is ABP een samenwerkingsverband aangegaan met Naturalis Biodiversity Centre.

### *Dialogo en rapportage*

ABP doet continu onderzoek onder haar deelnemers en werkgevers ook over het thema duurzaam en verantwoord beleggen. Ook praten wij met onze deelnemers en werkgevers over hun beleggingsvoorkeuren.

In de aanloop naar de vaststelling van dit Natuur- & Biodiversiteitsbeleid hebben we eveneens onderzoek gedaan onder deelnemers naar hun voorkeuren rond duurzaamheid. Het overgrote deel van de deelnemers van ABP ondersteunt het feit dat Natuur & Biodiversiteit een focusthema van ABP is voor verantwoord beleggen.<sup>18</sup>

Daarnaast hebben we met vele andere stakeholders de dialoog gevoerd. We hebben deze inzichten meegenomen in de totstandkoming van dit beleid.

We zullen onze deelnemers, werkgevers en andere stakeholders de komende jaren inzicht geven in hoe we de in dit beleid gestelde doelen verder concretiseren en ons inzetten om deze te behalen.

Het Natuur & Biodiversiteitsbeleid is vastgesteld door het bestuur van ABP. Het bestuur van ABP ziet toe op de voortgang van de implementatie van het beleid en de uitvoering ervan door onze vermogensbeheerder APG. We monitoren de portefeuillebrede doelen en ambities op kwartaalbasis. We werken toe naar het monitoren van de biodiversiteitsimpact van onze beleggingen en evalueren jaarlijks waar we staan op de weg naar onze ambitie en of er aanpassingen in het beleid nodig zijn.

---

17 COP15: [Final text of Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework | Convention on Biological Diversity \(cbd.int\)](#)

18 69% in 2023 (Motivatieonderzoek Draagvlak Duurzaam Beleggen 2023)



**Contactgegevens**

Pensioenfonds ABP  
Postbus 4806  
6401 JL Heerlen  
[www.abp.nl](http://www.abp.nl)